

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

ва годицу	6 дин.
на поља године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 15. Децембра 1891.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слати унутрицом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Суд општине вароши Београда, на основу члана 87. и 91. а с погледом на чланове 12 тачке I, 13. тачке б, 18, 19 22 закона о општинама.

РЕПИО ЈЕ ДА СЕ САЗОВЕ

ОПШТИНСКИ ЗБОР

НА ДАН 15. ДЕЦЕМБРА 1891 ГОДИНЕ

РАДИ ИЗБОРА

Тридесет и два одборника општинских и шеснаест заменика.

Ко може бити биран за одборника општинског или заменика, изложено је у 56. и 57. члану закона о општинама

Право гласања на општинском збору, према чл. 14 закона о општинама имају сви пунолетни чланови општине, који плаћају 15 дин. годишње непосредне порезе, а који нису под старатељством или који по прописима чл. 16. и 17. овог закона, право гласања немају или су га изгубили. У задрузи имају право гласања на збору сви задругари, ма сви скупа не плаћали 15 дин. непосредне порезе, ако нису чланом 16. и 17. изузети. Тако исто имају право гласања и она лица, која су ослобођена од плаћања порезе по члану 61. тачке в. и г. закона о непосредноме порезу) што су постала неспособна за рад, или су инвалиди, или они, који примају милостију из државне касе.

Немају право гласа на општинском збору:

1., они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или који су лишени грађанске части за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа, који безчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана издржане казне;

2., који се налазе под судским ислеђењем за дела под 1 наведена;

3., који су пали под стечиште за време док стечиште траје;

4., који су под полицијским надзором;

5., који ма колико дuguју у име порезе осим текућег полгођа.

Официри, војници сталног кадра не учествују по 16-ом члану закона у саветовању општинског збора.

Збор овај почеће у 8 часова изјутра а бирачи могу долазити на изборно место до 6 часова у вече тачно, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште,

Гласање на овоме збору вршиће се по квартовима и то на овим местима:

- а) За кварт варошки — у основној мушкој школи код саборне цркве (дубровачка улица).
- б) За кварт теразиски — у теразиској муш. школи (улица 2 јаблана)
- в) За кварт дарђелски — у основној мушкој школи (Душанова улица);
- г) За кварт савамалски — у основној мушкој школи улица Краљевић Марка.
- д) За кварт палилулски -- у основној мушкој школи (школска улица); и
- е) За кварт врачарски — у основној мушкој школи (пријепољска улица, спроју војне болнице).

А бирачки одбори састављени су овако:

а., за кварт варошки: Председник Михаило Јанковић одборник, заменик Никола Р. Поповић одборник; чланови: Коста Аврамовић сарадник, Ђорђе Р. Одавић, трг. Милан Миловановић адвокат и Манојло Клидис трг. заменици Стеван Ловчевић и Сава Антоновић професори.

б., за кварт теразијски: Председник Ст. Чајевић, одборник, заменик Ђорђе Димитријевић одборник, чланови: Јеремија Прокић Ђурчића, Радован Миленковић столар, Милорад Ж. Тадић апотекар и Коста Петровић бакалин, заменици Ђока Ж. Нешић трг. и Милан Белчевић опанчар.

в., за кварт дарђелски: Председник Раденко Драговић одборник, заменик Коста Б. Михајловић одборник; чланови: Рафајло Јелишић, трг. Танасије Савић кројач, Никола Ђикиј трг. Лазар Радонић јорганџија; заменици: Моша С. Демајо трг. и Христијан Поповић кројач.

Г. за кварт савамалски: Председник Коста Главинић одборник, заменик Ђорђе Николић одборник; чланови: Петар С. Спасић апотекар, Јефта Најдановић месар, Владислав Чортановић трг. и Таса Данчевић трг; заменици Јеврем Глагинић трг. и Вуја Ранковић приват.

д. за кварт палилулски: Председник Милан Капетановић одборник, заменик Марко Велизарић одборник; чланови Милић Тодосијевић бакалин, Миленко Марковић каферија, Тодор Каменовић

каф., Светозар Боторић каф., заменици: Риста Крстић калдрмџија и Мита Лазаревић каф.

б., за кварт врачарски: Председник Миша Николић одборник, заменик Јован Станковић одборник; чланови: Јован Д. Јовановић учитељ. Настас Димић лебар Стеван Миљковић бак. и Стеван Јорговић фабрикант; заменици: Сава Вељаповић хлебар и Владимир Губеревац каферија.

Од суда општине вароши Београда 20. Нов. 1891. год. Абр. 3205

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

98. РЕДОВНИ САСТАНАК

11. Новембра 1891 године.

Председавао председник г. М. Р. Маринковић одборника били: г. г. Ф. Васиљевић, Ст. Чајевић, М. Јовановић, Ј. Станковић, Г. Бркић, М. Велизарић, К. Б. Михајловић, А. Одавић, К. П. Михајловић, В. Виторовић, К. Д. Главинић, Р. Драговић, Р. Петровић, Ђуб. Јовановић, В. Николић, Ј. Петровић, С. Азријел, М. Капетановић, Р. Пуљевић, И. Цвегановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 6. Новембра 1891 год. и примљен је без икаквих измена.

II.

По прочитању акта истражног судије за варош Београд Абр. 2918, 2929 и 2928, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да су му Меша Стојковић шегрт, Алекса Матић аљигаш и Јудка Давида Русо непознати.

III.

Председник износи одбору на мишљење молбе за уверења о сиротном стању.

По прочитању тих молби Абр. 2884, Сбр. 17480, 17915, 17964, 17752, 17616, Абр. 2982, 2983, Сбр. 17833, 17835, 17406, и 17427, одбор је изјавио мишљење, да се молиоцима, Милану Стефановићу, Ђурију Ковачевићу, Кости Пупићу, Јелени Марковић, Сави Адамовићу и Илији Благојевићу може дати тражено уверење, да се суд предходно увери о имовном стању молиоца: Коста Костића, Јивке Младеновићеве, Милке

А. Симића, Мате Костића, Полексије Михајловић и Јулијане Субић па тек онда да им изда тражено уверење.

IV.

По прочитању протокола лицитације Гбр. 2034 држане 9. Новем. 1891. год. за набавку 14 затворечих и 66 отворених скамија, 3 астала, 3 катедре 3 ормана и једне нове табле за У разред мушких основне школе. одбор је решио, да се набавка ових ствари уступи Павлу Ђ. Радосављевићу овд. столару по ценама и то:

Затворене скамије по двадесет и шест динара и деведесет паре од ком.

Отворене скамије по двадесет и два динара и деведесет паре од ком.

Катедре (постаменти) по двадесет динара од комада.

Остале потребе, као астала, ормане, и табле по попуштеном проценту на скамијама од предрачунске цене.

V.

По прочитању протокола лицитације Сбр. 17837, држане 5. Новем. 1891. год. за давање под закуп, подрума испод основне школе, код Саборне цркве, на којој није било ни једног лицитанта, и понуде Браће Николајевић Хаџи, Сбр. 17813 одбор је решио, да се овај подрум уступи под кријују Браћи Николајевић Хаџи за три године и то од 1. Јан. 1892 до 31. Децем. 1894 год. за цену од три стотине динара годишње.

VI.

По прочитању протокола лицитације Гбр. 2035, држане 9. Новем. 1891. год. за грађење винарских магацина, одбор је после поименич-

ног гласања са 7 гласова против 5 — 6 нису гласали — решио да се ова лицитација одбаци.

VII

По прочитању молбе еснафа лебарског у Београду Абр. 2225 и по саслушању цене брашну и житу, одбор је после поименичног гласања са 9 гласова против 8 (који су били за 27 паре) — 3 нису гласали — решио, да се цена хлебу повиси од 25 паре дин. на двадесет и осам паре по килограму а да се леб пројде по тридесет паре у тежини од хиљаду и седамдесет и два грама.

Ово повишење да вреди од тринаестог Новембра 1891. год. сакључно.

99. ВАНРЕДНИ САСТАНАК

23. Новембра 1891. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић, одборника били: г. г. А. Одавић, Р. Ђирковић, В. Виторовић, Р. Петровић С. Азријел, К. Б. Михајловић, Ђ. Најдановић, Јов. Станковић, Ђ. Јовановић, М. Велизарић, Ст. Чајевић, В. Николић, В. Димитријевић, Р. Драговић, В. С. Новаковић, Л. Ђашковић М. Капетановић

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 11 Новембра 1891. год., и примљен је без измена.

II.

Председник општине извештава одбор, да је зграда, у којој је до сада био смештен првостепени суд за вар. Београд пожаром толико оштећена, да се морала тражити друга кућа за смештај канцеларије поменутог суда; да је пре

ПОСЛѢДСТАВА

РАЗВАЛИНЕ ВИЛДЕНФЕЛСА

ПРИЛОВЕТКА

Ф. ГЕРШТЕКЕРА

Превод с немачког

(Наставак 15)

„Нешто се је друго догодило, Бруно“, про-
дужи девојка скоро нечујно, „нешто друго, што
ти не могу и не смет казати, ма да би ти радо
казала, и то је што ме гони да ти за навек
кажем — збогом.“

„Розо!“ кликне Бруно уплашено.

„Немој ме хрјаво разумети“, рече Роза остав-
љајући да је Бруно и даље за руку држи; ја-
те и сад тако љубим као и пре, — још и више,
за тебе бих радо подносила све, вужду и бригу,
али то не може да буде, ја не смет бити твоја,
и — ако ме ти и најмање љубиш — немој ме
питати зашто.“

„Али Розо“, узбуђено рече Бруно, „зар ни
да питам зашто? Та моја срећа од тога зависи,
и баш данас сам те с радошћу очекивао, да ти

пријатну вест кажем, да су се изгледи за моју будућност поправили. Синоћ, кад сам се по-
следњи пут с тобом разговарао, беше ми врло
тешко на срцу и сам сам себи пребацао, што
ону да твоју срећу вежемза човека спромаха ко-
ји нема ни од куда никаквих прихода, вити има
службе, да заслужи хлеб насушни. Све се је
сада на један пут на боље окренуло. И као
обично, што срећа не долази сама, но повуче
за собом још ваздан неприлика, тако ти је исто
и са срећом. Кад сам се с тобом синоћ размештао,
размишљао сам, како ми бедна судбина пред-
стоји, и било ми је тако тешко, да сам хтео, да
скочим у Рајну, те да једном учиним крај овој
беди. Али где је несреће, ту је и среће. Кад
сам стигао кући, затекнем велико писмо затво-
рено званичним печатом, којим ми се јавља, да
сам постављен за актуара при овдашњем кри-
вичном суду.“

„Код кривичног суда!“ уплаши се Роза и
трже руку из његових.

„О, драга моја, то не треба да те плаши.
смејаш се младић, „јер то осигурава нашу бу-
дућност; но није то све — тога истог дана добида
је моја мати повељан извештај о парници око
 некога малога имања, која се већ ад много го-
дина у нашој породици протеже и која нас је

грдио много новаца коштала. Сад су пронађене
важне исправе, које нам осигуравају права и
дају нам наду на скорашње повољно решење
ствари. Према овоме твој отац већи моћи чи-
пнти више никакве сметње нашој срећи, као
што је пре радио, и надај се, да ћу те за
кратко време као младу кући одвести. Али што
си тако равнодушна према овој веселој вести,
страх ме неки обузима. Шта ти је девојка?
Гледаш ме тако оштро, као да сам ти стран
или као да не верујеш мојим речима. Да ли сам
те лагао кад год, Розо?“

„Ниси“ подако рече девојка, окренувши на
један пут уплашено главу, теби верујем све,
све што год кажеш, јер ти си добар и поштен.
Молићу се Богу, да будеш тако срећан, како
си заслужио“.

„Па зар то не зависи од тебе, среће моје?“
рече младић. „Уздај се у мене, као што си до-
сада у тешким временима чинила, а ја од Бога
ништа више не тражим, јер ми је он дао већ
своје и љубави на земљи“.

Роза је дозволила, да је на своје груди при-
тисне, шта више и она је сама своју главу на
његова плећа наслонила, али само за тренут.
Извије се из његових руку одлучно, погледа га
право у очи и са сузним очима рече му: „Ипак
мора да буде, Бруно, ипак се морам данас за
увек с тобом растати, и не могу твоја бити.“

ма томе узео под кирију на три године горњи
бој куће браће Крстића у кнез Михајиловој
улици са 14 одељења а за месечну кирију од
четири стотине динара па моли одбор, да ово
одобри.

По саслушању овога одбор је одобрио у свему ову погодбу председнику општине с тим, да се вишак месечне кирије у двадесет и пет динара исплаћује из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове до краја 1891. год. а за будуће да се у будущем увесе издатак од четири стотине динара месечно на име кирије за варошки суд.

III.

Председник у тајној седници одборској извештава одбор о постигнутом споразуму учеником са Народном Банком Краљевине Србије односно нове привремене позајмице до једнога милијуна динара а према решењу одборском од 15. Октобра 1891. год. Абр. 2774.

По саслушању овога извештаја и по прочитавању писма Народне Банке Абр. 3005 у коме су изложене погодбе под којим Банка даје општини ову привремену позајмицу — одбор је одобрио у свему овај споразум и решио, да се под изложеним погодбама општина привремено задужи са два милиона динара код привидегована Народне Банке краљевине Србије с тим, да се раније ученица привремена позајмица од једног милијуна динара код београдске задруге за међусобно пом. и штедњу пренесе на Народну Банку и тако дуг општински код Задруге исплати.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Пожар. 9. о. м. десио се пожар на првом спрату кафана „беле лађе“ на Дорђолу и на кући у Јовановој улици бр. 44. Пожарници су општински са пожарним спровадама одмах одјурили и пожаре без велике штете угасили.

Истога дана јави стражар са куле, да гори дом сиротне деце на Врачару. Кад су пожарници тамо стигли, уверили се, да је Управа дома запалила неке ствари постељче, да би спречила ширење заразне болести, а да дом није ни у каквој опасности.

„Немој, да говориш тако, Ризо!“ повише Бруно уплашено. „Те твоје речи тако су хладне, као да не иду са твоје душе, а твој поглед тако општар да ме скроз просеца. Шта се то тако страшно догодило од синоћ, да си се за неколико сати тако променула? Да алис попустила паваљивању твога брата?

„Наваљивању мого брата?“ гњевно викне девојка.

„Да се удаш за његовог другара, за оног безобразног младића?“

„Да се за њега удам? Пре би у Рајну скочила него то урадила.“

„Па шта онда може друго да буде, шта те то тако променуло?“

„Не питај. Бруно, не питај и себе и мене ради. Ја несмет и не могу да ти кажем, шта ме гони, да тако радим, и ако знам да ћу сама бити несретна. Само ми једно веруј: бићу ти верна вечно, као год што сам и досад била, али се никад нећу удавати. Што имам да патим, сама ћу сносити. Збогом, Бруно! Немој ме задржавати. Дуже бављење с тобом довешће ме до отаџиња, јер већ сад осећам, како тајна хоће из уста да ми излети. Збогом! Нека те Бог штити!“ Загрли га и неколико га пута страсно пољуби; затим се истргне из руку ње-

Избор. Данас ће се бирати тридесет и два одборника и шеснаест заменика за одбор општине вар. Београда. На првој страни овога листа доносимо позив на збор, који је у засебним плакатима раније већ по вароши растурен.

Судије трговачког суда. 12. Децембра 1891. год. по подне сазвата је скупштина београдских трговаца, да према члану 4. зак. о устројству трговачког суда изабере шест судија и шест заменика за првостепени београдски трговачки суд за идућу 1892. годину. Скупштина је ова изабрала за судије г. г. Николу Спасића, Младена Вељкоића, Николу Радојковића, Николу Х. Тому, Николу Рашића и Давида Були, а за заменике г. г. Николу Вулковића, Петра Новаковића, Живка Леоновића, Младена Стојчевића, Драгомира Радуловића и Миљу Петровића.

Списак изабраних послат је Министарству правде на потврду.

САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(по СТЕНОГРАФСКИМ ВЕЛЕШКАМА.)

дружи 24. Јула 1891. год.

Мата Јовановић. Ја би се код овога члана сложио са г. Леком да се боље прецизира. Мислим да буде тако, да концесионар буде дужан спроводнике свуда ставити под земљом, где би удобније било и где би јавна сигурност захтевала. Овде да буде у договору са комисијом.

Председник. Ово што је напоменуо г. Мата предвиђено је у члану 15. том.

Мата Јовановић. Овде у 15. члану ређено је, како може употребити, али где и кад то није казано.

Б. Станојевић чита члан 13 ради објашњења онога што је г. Мата говорио.

М. Јовановић. Овде се говори само о томе да концесионар може подићи и под-

голових силом и побеже као уплашена срна стазом, којом је дошла.

Бруно је хтео одмах да потрчи за њом, али је из цбуња видео неке људе на путу, па шта би они помислили, кад би га видели, да за њом трчи. Најбоље да сама дође у варош, кад се већ није шињоме за навек растао, па ће лично отићи њеном оцу, да му све исприча о побољшању своје будућности, јер је био уверења, да је отац крв, што се девојка сада тако опире,

Полако се попе на развалинама, које већ давно није посетио; свеж ваздух пријао му је и дуго је лежао под обраслим зидом, гледајући у мирну слику мале вароши, која је са својим крововима и димњацима пред њим лежала. Али није имао мира, јер су му се врло непријатне мисли по глави врзле. Шта ли је се могло додати овој поштеној девојци, да је преконоћ намислила, да и себе и њега унесрећи?

Устапе и шетао је по развалинама, да би се само отресао тих мисла, али није успео. Пењао се и по стрмим опасним степеницама, па опет пишта. Од свега рајског изгледа гледао је је само у кућу, у којој је она становала, и јецајући сиће доле и пође кући својој.

Роза је међу тим већ одавно у варош дошла и враћајући се истим путем у кућу, којим је и отишла, чула је, да јој је отац већ

земне и надземне спроводнике али треба прецизно одредити где мора да употреби подземне спроводнике.

Ради тога могла би се овоме члану до дати с почетка једна алинеја која би гласила: „Свуда где би јавна сигурност захтевала и у опште где би надзорна комисија нашла да треба да предузимач употреби подземне спроводнике, он ће бити дужан да то учини, а и доцније где би се показала потреба да се ваздушни или надземни спроводници подземним замене, он ће бити дужан да учини то овоме трошку.“

Н. Р. Поповић. Ја мислим да је излишан икакав додатак овоме члану 12. нарочито због ових речи, који је наука и практика признала као најкориснији и најбезопаснији“. Где ће дакле бити спроводници подземни а где надземни, решаваће се на основу науке и практике. Ако би смо казали „у договору с комисијом, онда би се тим дала могућност концесионару да ставља таква питања која ће одувлачiti ствар а овако на основу науке и практике може се од њега тражити да уклони све што би могло бити опасно — дакле и оно што је надземно претворити у подземно само ако тај захтев или та потреба стоји на темељу науке и практике. Ово је добро за општину и ја че би међа ништа овде нити би што додавао.

М. Јовановић. Ми би сад могли да дозволимо негде надземне спроводнике, али доцније би се показало да су они опасни из бути ма којих узрока и да би требали да буду замењени подземним. Ја мислим да без овога додатка општина не би могла захтевати од концесионара да он о своме трошку учини ову преправку.

Б. Станојевић. Ми ништа не губимо с тим што г. Мата предлаже. Ја мислим да би требало усвојити то да предузимач изврши ту измену о своме трошку.

М. Јовановић. „Где би се у практици показало да су ваздушни спроводници опасни штетни или неподесни, повластичар је дужан да их, на позив надзорне комисије замени подземним о своме трошку.“ — Тако би могао гласити додатак овоме члану.

Б. Новаковић. Ја мислим да би на крају овога члана требало додати: „Где треба

устао и за њу штати. Он је био у кафани, где је од многих гостију дозлао за ноћну шетњу своје ћерке. Бербл је међу тим шанула Рози на уво кад је ова ушла у кујну, да се од оца добро чува, јер се је јако најутио, као је за шетњу чуо.

„Неће тако страшно бити“, рече Роза мирно и оде горе у своју собу да углави мало разбушену косу.

Таман је са глађењем готова била, чује, да се врата отварају, осврне се и види, да јој отац стоји на прагу:

„Је ли, Розо, шта си то ноћас радила? Шта ће то да значи? Пристоји ли се то поштеној и изображену девојци? Да ли те је мати твоја, да ли сам те ја тако учио?“

„Ја, отац?“ рече Роза и погледа га укочено.

„Да, ти!“ рече отац још увек срдито, али га обузе неко непријатно осећање од укоченог погледа њеног. „Зар ниси ти ноћас ишла сама у развалине Виденфелса?“

„Јесам, отац, ја сам била“, мирно одговори Роза.

(наставиће се)

У какве спроводнике уводити, одредиће надзорнокомисија у споразуму с повластикарем.

Мата Јовановић. Ја пристајем на то али би требало примити и оно што сам ја предложио т.ј. да је предузимач дужан да о своме трошку замени постојећи ваздушни спроводник подземним — кад то општина захтеве.

(Прима се).

Председник. Примате ли дакле додатак г. Боке Новаковића одма за штампаним текстом чл. 12, а ово што г. Мата предлаже после њега? (прима се). Додатак би гласио (чита понова).

Б. Станојевић чита чл. 13.

Соломон Азијел. Овде се вели да ће претузимач бити дужан да о своме трошку оведре у најкраћем року у првобитно стање дкаљму искварену приликом ових радова радова. Ја мислим да би место речи: у најкраћем року" ваљало рећи у року од 10—15 дана".

Б. Станојевић Тај рок одређујемо ми а не концесионар и кад он пристаје на израз „у најкраћем року", не разумем зашто ми не би на њу пристали!

Председник. Усваја ли се члан 13? (усваја).

Б. Станојевић. чита чл. 14?

Председник Прима ли се члан 14?

К. Главинић. По овоме чл. 14 повластичар има право да се користи каналима варошким, а ја не бих могао па то да пристанем него мислим да би требало казати: „кад за добро нађе".

Марко Велизарић. Могло би се додати: „по одобрењу надзорне комисије."

Б. Станојевић. Па овде стоји израз „где то буде могуће" а то је довољно јер то значи да има некога који ће да одреди шта је могуће.

Председник. Прима ли се члан 14. (Прима).

Б. Станојевић чита чл. 15.

И. Цветановић. Требало би овде ставити да предузимач одговара за све штете које би учинио.

Б. Станојевић. Има и за то један члан у уговору.

(Прима се члан 15 и 16).

Чита чл. 17.

М. Јовановић. Мени се чини да је мало кад се говори о замени пламених лампи сијалицима 4—5 јер једна пламена лампа представља већу количину светlosti и ја бих био мишљења да се стави 6—7 сијалица.

К. Главинић. Ја бих хтео да се дода: свију данашњих улица јер о њима је говор овде а оне износе око 62000 метара дужине.

Б. Станојевић. Овде је казато у чл. 20. да се рејон варошки види из приложеног плана

К. Главинић. Ја би био за то, — да се каже: „све данашње улице".

М. Јовановић. Држим да би боље било да се у место: „4—5 сијалица" умете: „6 до 7 сијалица".

Бока Станојевић. 10 сијалица могу да замену једну пламену лампу. Није противан да се мете 6—7 сијалица.

Оаде има једна приметба г. Маркова. Овде стоји чл. 64. Но пошто се у члану З-ћем говори о овоме то се код тога члана може метути у загради члан 68.

К. Главинић. У место речи „заменити" да се мете „извршити" јер су две једнаке речи једно до друго

Председник. Усвајали се чл. 17 са изменом 6—7 сијалица и изменом речи заменити са извршити? (Усваја).

Бока Станојевић.. чита члан 18.

Усваја се.

Чита чл. 19-ти

Усваја се.

Чита члан 20.

М. Јовановић. Ја би код овог члана имао један додатак и то овакав.

„По томе плану повластичар је дужан израдити ситуациони план целе инсталације у размери 1 према 500 у коме ће тачно назначити сваки спроводник — лампу сијалицу — и сваки други објект што би било за електрично осветљење за какву другу потребу са назначењем интензивности лампе у нормалним свећама, а јачину струје у ватима. Сваку измену и допуну повластичар ће бити дужан, да у том плану уцрта па о том да извести надзорну комисију и да јој план стави на расположење.

К. Главинић. Он мора да има за себе такав план. То његов интерес захтева.

Председник. Усваја ли одбор овај чл. 20 са додатком г. Матиним? (Усваја).

Бока Станојевић. Чита чл. 21.

Усваја се:

Чита члан 22. Усваја се

Чита члан 23.

М. Јовановић. Ја мислим да би згодније било да се овде једним додатком фиксира и постојанство светlosti и то овакав додатак: „Овакав утврђен интензитет мора бити сталан".

Председник. Усваја ли одбор овај чл. са додатком г. Матиним (усваја).

Б. Станојевић чита чл. 24.

Усваја се.

Чита члан 25.

Усваја се.

Бока Станојевић. Чита чл. 26.

Ја би од своје стране хтео да овај чл. овако гласи: Повластичар је дужан осветљити или целу варош или поједине делове ван рока, који је утврђен горепоменутом табличом ако то општинска власт захтеве. У тој ће цели општинска власт послати повластичару нарочиту писмену поруку са назначењем времена за почетак и свршетак трајеног осветљења (види чл. 29.)

Председник. Усваја ли одбор измену оваку овога члана? (Усваја се)

Бока Станојевић. Чита чл. 27.

Усваја се:

Чита члан 28. Усваја се.

Чита члан 29. Усваја се.

Чита члан 30. Усваја се.

Чита члан 31. Усваја се.

Чита члан 32. Усваја се.

Чита члан 33. Усваја се.

Чита члан 34. Усваја се.

Чита члан 35. Усваја се.

Чита члан 36. Усваја се.

Чита члан 37. Усваја се.

Чита члан 38. Усваја се.

Чита члан 39. Усваја се.

Чита члан 40. Усваја се (чује се: доцкан је).

Председник. Састанак је закључен. Други састанак заказујем у идући петак.

Састанак је трајао до 10^{1/4} са. у вече.

Држан 28. Јула 1891. год:

Председавао председник Милован Маринковић.

Председник. Пошто има довољан број одборника, отварам састанак. Молим вас да

чујете записник последњег састанка. (Секретар прочита),

Има ли ко шта да примети?

Раденко Драгојевић. Ја би приметио само на оно где се вели, да су приметбе г. Лека одбачене. То није него је усвојен напрт уговора у начелу. То да се исправи. (Прима се).

Председник. Има ли још ко шта да записник (Нема) Усваја ли одбор записник. (Усваја).

Сад прелазим на дневни ред. Пре него што пређемо на даљи претрес имам да вам саопштим, да нам је г. Леко дао још нових приметба од члана 7 на даље.

Ја сам те приметбе дао г. Станојевићу да их он проучи, па да и нама каже, шта има и шта се може усвојити. По томе он је те приметбе прочитао и г. Станојевић је готов да на исте приметбе да објасне ако сте вољни.

М. Марковић. Врло је потребно знати мишљење стручњака и кад је већ и г. Станојевић проучио приметбе мислим да можемо саслушати. То неће никош шкодити, а неће ни за општину штете

М. Велизарић. Г. Леко је чудноват човек неће да до-лази у одборседнице а энамењам сваки час нешто ново да читамо. Он пра-ви скоро код сваког члана свој приметбе. Прве приметбе обухватиле су 7 је иова, кад асмо претресли 40 чл. он нам шаљећа кнадно дру-ге своје примедбе. Мени није крво на при-метбе Маркове, већ ми је криво што он не долази у седнице и што те приметбе није по-слао па време. Пристоји да читао и а те накнадне приметбе, али да почнемо ом 40-ог члана, докле смо ми дошли са нашим радом па кад будемо свршили претрес свију чл. ов. уговора — онда да се вратимо на накнадне приметбе г. Лека од 7-ог до 40-ог чл.

Председник. Усваја ли одбор овај предлог г. Велизарића? (Усваја).

Добро. Сад чујте чл. 41.

Б. Станојевић. Чита наслов који гласи: VI Редукција цене уличног осветљења,

Члан 41*)

Ја предлажем да се овде на крају дода: „изузевши одредбе члана 43".

Председник. Усваја ли одбор овај члан? (Усваја с додатком).

Бока Станојевић. чита чл. 42.

Недесник. Нико се не јавља за реч Усваја ли одбор овај члан? (Усваја).

Бока Стојановић чита чл. 43.

Мата Јовановић. Код овога члана мислим треба учинити један додатак, и то да буде прва тачка овога члана овако: „повластичар је обвезан за све време трајања концесије пратити развитак оваких електричних предузећа и сваком приликом боље и практичније проналаске било у проналаску струје било иначе да је дужан за-вести тако, да би после доцнијег времена било наше осветљење на основу сувремене науке и практике.

Милутин Марковић. Ја мислим да ову редакцију г. Матину не би нико примио и то из ових разлога: што Електрично осветљење нагло напредује и у производње ис-тог и у машинеријама разним за производње електричног тока. Кад би се ово г. Ма-тино мишљење усвојило, предузимач би морао већ набављене машинерије мењати на боље и то би значило терати га сваки 15 дана да мења.

* Уговор је овај раније оштампан у целини. У-

у осталом у овом члану у неколико и
има онога што г. Мата тражи.

Мата Јовановић. Ја признајем тежину
овога додатка за сваког предузимача, али
ја не мислим да би те промене бивале сва-
ког месеца.

Ми зnamо да електро-техника из године
у годину јако напредује и обогаћава се но-
вим проналасцима. Сад ако не би преду-
зимача обавезали, да је дужан оно, што су
друге вароши, које су електриком освет-
љене усвојити, нарочитоако би се то по-
казало као практичније и јевтиније. Вели-
е да ће предузимач учинити то сам. Ист-
ина би то било али само кад он хоће и
како хоће. Ми треба да осигурамо општи-
ну, која има право на одкуп — јер ако
ово не учинимо ми ћемо по истеку уговора
имати електричну инсталацију која се већ
преживила. С тога би га обавезао да он буде
дужан поступно нове машине намештати
и да му све буде као и у другим варо-
шима.

Бока Станојевић. Овај додатак који је
навео г. Мата налази се у неколико у чла-
ну 43 и с лога се исти додатак може при-
мити а то највише с тога, што се с њим
објасњава члан 43. Доиста може се десити
после 3—4—5 година да изиђе нешто но-
во, па би га требало увести и код нас се
ако имамо обвезу онда је лако. Може се
овај додатак прамити а држим да ни пов-
ластичар неће правити приметбе.

Марко Велизарић. Сад је г. Марко до-
дао у стилизацији и реч „јевтиније“. На-
ово би и ја пристао, али не и на остало
ако би се нпр. изменило нешто што би
коштало много скупље. —

Мата Јовановић.. Ја мислим члан 43 да
гласи овако: „повластичар се обвезује за
све време трајања новластице, да прати
развитак и проналаске на пољу електро-тех-
нике и да сваки бољи, практичнији и јев-
тинији проналазак било у произвођењу е-
лектричне струје било у електричном осве-
тлењу заводити у инсталацији београдског
осветлења, тако, како би ова инсталација
увек остала на висини савремене науке и
практике.“

Марко Велизарић. Ја мислим да би тре-
бalo додати ово! ако инсталација не би
стала скупље, јер кад би се тражило да
замени једну инсталацију са скупљом и без
накнаде, значило би тражити од искога да
нам на своју штету ради.

Бока Станојевић. Чим се каже да буде
„јевтиније“ итд. онда је то добро и разум-
ме се кад није противно науци мораће да
уведе.

Милутин Марковић. Ја мислим да ту
реч „јевтинију“, треба сасвим изоставити.

Бока Станојевић. Г. Марко хоће да се
месња тарифа и код члана 34 и 36 — а
а то значи да све справе за цело време
концесије не буду једне исте.

По томе могао би се расирити овај чл.
43 оваким додатком: Исто тако повластичар
ће на позив надзорне комисије сваке 3-ће
године мењати цену електричним справама
и приборима (види члан 36) као и наме-
штање и оправака (види члан 34) ако се
у том року цене њихове промениле буду-

Председник. Усваја ли се овако као што
г. Станојевић вели? (Усваја).

И тако овај члан има три тачке, прва
је она г. Матина — друга шпампати текст,
а трећа додатак г. Станојевића.

Бока Станојевић. чита члан 44.

Соломон Азијел. Ја мислим да никако
не би било уместно јављати концесионару
да ће комисија ићи да учини пробу. То би
све ја сем прве тачке изоставио.

Бока Станојевић. У том смислу има и
г. Лекине приметбе.

Председник. Дакле да овај члан гласи
овако: VII фотометарске пробе.

Члан 44 Надзорна комисија, или онај
кога она овласти, има права кад год за-
нужно нађе, извршити фотометарске пробе
уличног осветлења.

Све остало да се изостави. (Јесте)
Бока Станојевић чита члан 45.

Председник. Усваја ли одбор овај члан
као што је? (Усваја)

Бока Станојевић. чита члан 46.

Председник Усваја ли се и овај члан ?
(Усваја)

Бока Стојановић чита члан 47.

Овде се има да дода ово: „О резултату
сваке пробе у којој се нађе мањак већи од
5% повластичар ће се сутра дан написмено
известити и приступити извршењу члана
45 и 46.“

Милутин Марковић. Овде треба и то
додати, да се тај мањак недоказује ако би
он противно наводио

Бока Стојановић. Треба додати: да ће
се одмах приступити извршењу (члана 45
и 46.)

Председник. Усваја ли одбор овај члан
с додатком? (Усваја)

Бока Станојевић чита члан 48.

Милутин Марковић. Овим члану на крају
треба додатиреч „бесплатно“.

Председник. Усваја ли одбор с додат-
ком? (Усваја)

Бока Станојевић чита чл. 49.

Овде има приметбу г. Марко, да се
изоставе речи: ако је то узроком повластича-
ра или његовог персонала — а септога
и да се казне увећају.

Што се тиче овога, ту не може бити
говора о неком трећем, јер ако је неко
пресеко жиџу, ту је јасно да повластичар
то није учинио јер не би он сам себи ште-
ту правио. А за остале узroke доказање
сам концесионар. Комисија ће констатовати
да то није нико трећи учинио него он, а
онда он мора да доказује или да плати.
Дакле може се оставити сасвим онако како
је у тексту.

Што се тиче величине казне ја мислим
да је иста довољно велика —

Риденко Драгојевић. Боле је да се и-
зоставе оне речи, јер иначе сутра кад се
деси да лампа не гори тражићемо прво ње-
гове млађе па онда њега и тако се ништа
учинити не може.

Председник. Ко је за редакцију уговора
казаће за, а ко је са изменом г. Марка ка-
заће против. (Настаје гласање:

Дакле усвојено је по редакцији. Сад
изволте чути чл. 50.

Бока Станојевић чита чл. 50.

Г. Марко има приметбу којом тражи
много већу казну (чита).

Председник. Усваја ли одбор овај члан
по предлогу? (Утваја)

Бока Станојевић. чита чл. 51.

Усваја се:

Чита чл. 52.

Г. Марко Леко има овде своју примет-
бу, по којој не пристаје да општина одго-
вара и сноси штету за прекинуто освет-
лење (чита).

Лаза Дашиковић. Повластичар некада мо-
же имати рачуна, да плати неком 50—60

дин- те да призна да је он учинио штету.

— Дакле треба се ту осигурати,

Милутин Марковић. Овде је сасим погре-
шно узето да општина одговара за туђе
кривице. Ја би се сложио с том мишљу да
у таком случају концесионар достави учи-
њену штету и да се ослободи казне.

Марко Велизарић. Ја сам хтео то исто
да кажем што и г. Милутин. По томе ја
би из овога члана избрисао последњу али-
неју која гласи: и сноси штету и т. д.

Филип Васиљевић. И за предузимача
није добро ако му нико не одговара за штету
Може нпр. општина да истисне преду-
зимача и онда подговара некога те му сваке
ноћи чини штету и прекида му жеце —
како би се овоме досадила казна и побего —
Дакле и то није право.

Бока Станојевић. Повод томе што је
узето, да општина сноси штету јесте у то-
му што се може десити да какав цијаница
ноћу иде и дупа лампе. То се тиче јавнога
реда и с тога треба општина с тим да оси-
гурата предузимача. Неможе се захтевати од
предузимача да постави чувара код сваке
лампе.

Милутин Марковић. Она напомена Ва-
сиљевића Филипа изгледа као да би имала
места. Међу тим по природи саме ствари
то не може бити. Прво неможете замисли-
ти једну дивљачку општину. Општина овде
мора стојати на једној висини да никад не
буду њени интереси дивљачки.

С тога држим да ћемо задовољiti инте-
рес и правду и интерес општине и концесионара,
ако усвојимо овако: У слу-
чају кад се проузроковац не би могао про-
наћи, општина губи права на накнаду за
прекидавање осветлења.

Бока Новаковић. Ја сам противан, јер
овде се паводи узрок ако нема јавне си-
гурности. ко је крив што тога нема? да ли
концесионар? Општина па и сваки је ду-
жан да пази да не чини штету стварима
које служе за општу потребу. Ако тога
нема онда за саму установу стоји опасност
њеном опстанку. Она лампа, господо, која
тамо стоји не дира никога нити коме сме-
та. Ради ње, ваљда, нећемо принуђавати
концесионара да држи батаљоне, те да се
сачува од штете, кад смо ми позвати да се
ми бринемо о реду и поредку.

Председник. Ко је за то да се утвоји
овај члан са оном изменом г. Велизарића.

— Нека каже за, а ко није нека каже про-
тив. — (Вичу: сви смо „за“ сем једног).

Дакле усвојен је овај члан с изменом,
коју су усвојили сви одборници сем једног
(Јесте).

Б. Станојевић. чита члан 53.

Г. Леко ове не прави приметбу никакву.

М. Марковић. Овде се ставља и један
услов нагомилавање светине ит-д. и тражи
се, да општина одговара за штету.

Ово неможе да опстане, јер би општина
могла одговарати за штету само онда, ако би
то од ње потицало, док то не стоји и онда
она неможе за такве ствари да прима одго-
ворност. С тога сам мишљења да се у овоме
члану последње алинеје од речи: „а општина
је и т. д. до краја, изостави.“

Марко Велизарић. Овај члан стоји у
вези са 52 чл. и кад смо тамо искључили
општину од сваке одговорности, тим пре треба
овде то учинити. По томе г. Милутин има
право, што предлаже да се и то изостави.

Бока Новаковић. Уговором су предви-
ђене и дужности и права предузимача, пе-

као год што он толике обвеле на себе при-
ма, тако исто треба и општина да при-
на себе заштиту, а прем томе и одговор-
ност кад се деси неред, који није у стању
а савлада сам предузимач, а који за то
нема кривице већ друштво, које није откло-
нило неред, или које га је изазвало. Иначе
се, господо, он излаже великој опасности,
коју држим да би тешко примио, јер само
један неред може упропастити такво једно
велико предузеће, а на тај начин и самог
њега само са узрока тога, што се пр. јед-
ној пијаној руји допадне да разбија фе-
њере, руши зграде. И ово није случај форс-
мажора, већ случај, који се може примити
у једном друштву, где је уведен ред и по-
редак. С тога овај члан може остати такав
као што је предложен.

Милутин Марковић. Општина има своје
грађане а ови имају своја имања. То значи
живот и имање. И кад општина у таким
приликама не сноси штету за живот и има-
ње својих грађана, што јој је најглавније
онда како може да прими на себе одговор-
ност да плаћа за штету предузимачу. Ту
неможе да се прави разлика, него како за
своје грађане тако и за предузимача који
је још дошао и са стране — Нико нема
права да тражи за себе више него што други
грађани уживају. Г. Ђока Новаковић не-
ма права што мисли да би ово требало оп-
штини ставити на терет.

Ми смо имали овакав уговор код трам-
ваја, па смо тако исто учинили и општина
није примила терет на себе, и кад је тамо
тако учињено, то се мора усвојити и овде,
а не може се правити изузетак.

Ђока Станојевић. Видим, господо, да су
овде подељена мишљења. Једни веле да
треба, а други да не треба. Ми се сад овде
неможемо сложити. Најбоље би било да
предложимо овако предузимачу као што г.
Милутин каже, па ако пристане добро, а
ако не пристане онда ћемо видити, шта мо-
жемо учинити.

Марко Велизарић. А како би било да
ми донесемо одлуку, ако предузимач не
пристане, да комисија с њим то сврши.

Коста Главинић. Ја сам сигуран да
ће он правити приметбе. Г. Новаковић за-
мишља да ће процести цела инсталација, а
то у најгорем случају не може да буде.
Не знам, да ли има у нашем законику пред-
виђено ко плаћа штете приватним учињене
у оваким случајима.

Соломон Азријел. Ја би молио, да ми
се каже: шта значи „нагомилавањем света“
(чује се 14 и 15, Мај) А ја сам разумео
то, кад какво друштво носи бакљаду. С тога
сам само да се горње речи избришу а иначе
да све остане и на случај, да општина
одговара за штету.

Руденко Драговић. Ко дође са стране
овде да бере плодове, мора да трпи и оно
што га снађе. Ако хоће да му општина
гарантује за живот, нек недолази овде. Он
ради трговачки посао, па како свима буде
у овој земљи нека буде и њему.

Председник. Усваја ли одбор овај члан
изменом г. Милутиновом? (Усваја.) Добро.
Онда из овога члана одпадају речи: „а оп-
штина је дужна накнадити предузимачу учи-
њену материјалну штету.“ (Јесте.)

Ђока Станојевић. Кад се усваја пред-
лог г. Милутина, онда чланови 53 и 54
треба да буду у једно, и да састављају јед-
ан члан.

Код члана 5. 4. Марко Леко прави
приметбу и пита, да ли ће се смрза-

вање воде, ако се повластичар њоме слу-
жи за кретање, рачунати у неодољиву силу.

Под неодољивом силом разуме се увек
такав догађај, који се нeda ни предвидети
ни уклонити.

Смрзавање као год и растење и опада-
ње воде није случај, који се нeda предви-
дetti, за то се од њега повластичар треба
а и мора осигурати те према томе не спа-
да у такве случајеве, где је он ослобођен
сваке казне.

Председник. Дакле ова приметба г. Мар-
ка Лека не усваја се. (Јесте)

Ђока Станојевић. Члан 55 биће са-
да 54.

Тај члан сада треба овако да гласи:

Чл. 54. У опште повластичар је одго-
воран за сваки несртни случај или штету
нанесену ма коме било инсталацијом или
експлоатацијом предузећа.

Председник. Усваја ли одбор оваку ре-
дакцију? (Усваја)

Ђока Станојевић. чита „IX Трајање, од-
куп и пренос повластице“.

Члан 55.

Председник. Усваја ли одбор овај члан?
(Усваја).

Ђока Станојевић чита чл. 56

Г. Марко има приметбу односно рока
од две године и тражи краћи рок.

Рок је овај толики дат за то да се боље
спреми. Деси се да се нароче справе и
увек је случај да механичар не пошље на
време наручбину. Ето због тога је тај рок
остављен на 2 године.

К. Главинић. Ја сам био члан те ко-
мисије и мени се чини да је рок од 2 го-
дине дуг. Може се свести на годину или
годину и по. Мотори су већ ту а само по-
стављење не тражи велики рок.

Овде се каже, шта ће бити ако за време
уговорено по уговору не буде готов, а то
је да ће му се повластица и кауција оду-
зети — или се не каже: шта ће бити са
оним радом, који је већ свршен или који
се већ морају кварити.

М. Јовановић. Ја се неплашим овога,
што није казано како ће се наплаћивати
ако би осветлио поједине улице пре одре-
ђеног рока. Уговор је одредио рок, кад да
буде готово, и пре тога чи писмо дужни
да му плаћамо. А ако он остави на нашу
увиђавност онда ми одређујемо.

Што се тиче рока, ја држим да није
довољно година дана и мислим да буде го-
дина и по или 2 године.

Соломон Азријел. Овде се не каже како
је се са материјалом, како ће да носи у
случају престанка повластице.

Ђока Станојевић. Кад му одузмемо по-
властицу онда долази полиција и одређује
му рок за који мора да однесе. Он дакле
мора да ради по законима који вреде и за
све нас.

М. Марковић. Овај је члан доста ва-
жан. Односно рока мислим да је 2 године
доста, но кад г. Главинић вели да је до-
ста и 18 месеци онда тако и нек буде.

Свакојако, ако не би казали, шта ће
бити са опим материјалом, онда би морали
у другом члану то додати, да он не може
престати са осветлењем саобраћаја док му
општина не изда наредбу. Н. пр. Ако је
пустио светлост пре пола године. (а држи
да он неће смети то учинити без наредбе
општинске. А ако он и после рока непри-
ступи остварењу онда можемо казати да
нео материјал мора уклонити за 3 месеца
а ако то не учини да остаје општинско.

Председник. Усваја ли одбор прву тачку
овога члана? (Усваја)

Што се тиче рока ставићу на гласање.
Ко је да остане 2 године гласаће за а
које за 18 месеци гласаће против.

Дакле 8 „за“ а 11 против. — Усвојено
је 18 месеци.

М. Јовановић. Овом члану на крају имао
бих један додатак и то у овоме: „У том
случају дужан је повластичар уклонити по-
стављену инсталацију у року од 3 месеца
и све довести у редовно стање. Ако ово не
учини сав материјал и прибор припада оп-
штини без накнаде.

К. Главинић. Три месеца је довољно, а
ако је мало може се метути и 6 месеци
само ја хоћу да то уђе у уговор.

Председник. Усваја ли одбор овај члан
са овом изменом и допуном? (усваја)

Ђока Станојевић чита чл. 57.

Овде у место „речи: „броја година“ да-
се стави „времена и у место чл. 56 да се
стави 55 — Даље после речи: „материјалом“
да се дода „и прибором“ и после речи „бити“
да се умете и реч „потпупо“.

Председник. Усваја ли одбор овај члан
са поменутом изменом и допуном? (усваја)

Ђока Станојевић чита чл. 58.

Овде треба у место речи: „од почетка“
да се мете: „од дана потписа и одобрења“.

Председник. Усваја ли одбор овај члан са
изменом. (Усваја)

Ђока Станојевић, чита чл. 59.

Овде има приметба једна од г. Лека ко-
јом тражи већу контролу о истинитости вред-
ности целе инсталације. (Чита)

Ја мислим да ово нема места кад је у уг-
овору предвиђено да има потврђене књиге и
оријиналине рачуне.

Соломон Азријел. Ја мислим да се каже:
књиге властичне потврђене и рачуни оријинал-
ни потврђени од нашег конзула.

М. Велизарић. Ниједан наш трговац или
предузимач, господо, не би на то пристао и
с тога мислим да је за општину довољно си-
гурности ако остане по редакцији.

К. Главинић. О ономе што је хтео г. Со-
ломон само би ишли на руку предузимачу.
Наша треба да вреди рачун, који је поднет
на царинарници.

М. Марковић. Ја имам две приметбе.
Прво. Како да платимо оно што не постоји.
Ја разумем да платимо оно што се нађе пре-
ма куповној ценi, а да му се плати још не-
што друго то не разумем.

Друго и поред приметбе г. Главинића да
рачуни буду признати од царинарнице опет
се може удесити да општина плати још пута
скупље по што ствар кошта. Практика је по-
казала ово. Трговци нарочито траже, да се
рачуни неверно направе и царинарници по-
кажу. Н. пр. они рачуни из Цариграда или
из Беча и др. Сем тога трговци имају дупле
књиге и у једнима стављају право стање а у
другима неверно.

По моме мишљењу треба ставити да вреди
онај рачун који покаже царинарница, а у слу-
чају сумње, да вредност одреди вештачка ко-
мисија.

Ђока Станојевић. Што каже г. Милутин
да не треба да уђе у рачун оно што не
постоји, држим да тако не треба да буде,
јер све оно што иде за овај посао и ако
се не види мора да се плати.

Односно онога што вели да може 5 пута
скупље да поднесе рачун и то неможе. Ако
повластичар каже да је платио једну ма-
шину 100 хиљ. динара, а ми налазимо да
то нестоји тада ствар иде пред суд и он
ће се према постојећим ценовницима оце-

WILL LIBRS Дакле нема бојазни које са земишиља.

И. Цветиновић. Рачуни могу бити фалишни. Ако би се ослободио од царине онда рачуни не би вредили. Најбоље је да буду рачуни оверени од конзула.

М. Марковић. Разлог г. Станојевића није ме могао задовољити — јер кад овако стоји у тексту уговора — чита — онда није право да општина плаћа и те трошкове.

Односно оних разлога за књиге, опет може бити сумње, јер ми имамо овакове случаје. Комисија прима машине по број а нема права и о вредности да говори — Сад у таквом случају после 15—20 год. да се чине приметбе то не вреди. С тога мора овде доћи додатак овај: у случају сумње о истинитости рачуна поступиће се по чл. 63.

Председник. Усваја ли одбор овај члан са исправкама и допуном г. Марковића? (Усваја).

Б. Станојевић чита члан 60

М. Јовановић Ја налазим да је овај рок од 3 године много, него предлажем да буде од једне године.

Б. Станојевић. Тај је рок стављен толико с тога, што он има персонал који се погађа на више година, па му је нужно да има то време за отказ. Напослетку ја нисам противан краћем року.

К. Главинић. Све ове тегобе које напомену г. Станојевић, дају се лако оделопити. С тога је боље да се општина у томе ни учем не обавезује.

Соломон Азријел. Ја никако нисам за 3 године, с тога што и одбор није изабран за три године него за две.

Председник Па добро. Хоћете ли једну годину или мање (Сви једну) Онда у место три усвојено је једна година.

Б. Станојевић чита члан 61.

Председник. Нико се не јавља за реч. Усваја ли одбор овај члан? (Усваја).

Б. Станојевић чита члан 62.

Председник. Усваја ли одбор? (Усваја).

Б. Станојевић чита X. О споровима. чл. 63.

Председник. Усваја ли се овај члан? (Усваја).

Б. Станојевић чита члан 64

Председник. Усваја ли одбор овај члан? (Усваја).

Бока Станојевић чита: „XI Седиште и персонал повластичара“ члан 65,

Председник. Усваја ли се и овај члан? (Усваја)

Бока Станојевић чите чл. 66.

Председник. Усваја ли одбор овај члан? (Усваја)

Бока Станојевић чита чл. 67.

Мата Јовановић. Ова надзорна комисија која се у овом члаану спомиње имаће извесне издатке. Сад треба знати на чији ће терет пасти ти издатци да ли на кнезисионара или на општину. (Чује се: то има. Има, али није јасно, јер има ствари различних, па се не зна на чисто.)

Председник. Прво да се реши усваја ли одбор овај члан, па после о дода к. Дакле усваја ли одбор овај члан? (Усваја)

Сад изволите г. Мато каквих мислите додатак.

Милутин Марковић. Ова ће коми ија имати двојаке трошкове: што ће излазити на пољу ради прегледа и што ће имати сталну плату.

Питање је ко ће да троши.

По моме мишљењу за послове који се врше за рачун предузимача треба да сноси предузимач а што је за рачун општине то општина као нпр. подвоз итд.

Сад што се тиче плате ја мислим да сносе по полу — општина и концесионар — То је право јер ће комисија радити за рачун обадвојице.

Мата Јовановић. Ја би усвјио мишљење г. Милутиново и овако да се каже: Хонорар члановима сталне комисије у вршењу своје дужности сносиће обе уговарајуће стране по полу.

Бока Новаковић. Мени се чини да се тим додатком недебија ништа. Боље је општина да плаћа хонорар јер су то општински људи, који општинске интересе заступају, а не предузимачеви, а остале трошкове да плаћају по полу.

То је једно. А друго. За што и да се плаћа овај хонорар?

Председник. Усваја ли одбор овај додатак г. Матин да плаћају по полу хонорар? (Усваја)

Бока Станојевић чита члан 68.

Председник. Усваја ли одбор овај члан? (Усваја).

Бока Станојевић чита чл. 69.

Г. Леко има приметбу у томе, да се кавуција врати предузимачу онда кад се инсталација доврши и по почетој експлоатацији бар полу године (чује се да се то усвоји).

Онда ће ова тачка овако гласити: „Ова ће му се залоге вратити после 6 месеци кад експлоатација осветлења одложне у целом рејону предвиђеном овим уговором.“

Председник. Усваја ли се овај члан са овом изменом? (Усваја).

Бока Станојевић чита чл. 70.

Овде у место речи: „за осветлење“ да дође: „овога предузећа“. А у последњој

тачки на крају да се дода: „пошто се претходно наплати општина за своја потраживања.“

Председник. Усваја ли одбор овај члан а исправком и допуном? (Усваја).

Бока Станојевић чита чл. 71.

Усваја ли одбор овај члан? (Усваја.)

Бока Станојевић чита чл. 72.

Милутин Марковић. У овоме члану треба избрисати оно: „и француском“.

Председник. Усваја ли одбор овај члан са изменом г. Милутином? (Усваја).

Бока Станојевић чита чл. 73.

Председник. Усваја ли одбор овај члан? (Усваја).

Бока Станојевић чита чл. 74.

Цуједседник. Усваја ли одбор овај члан последњи члан? (Усваја).

За сада је с овим свршено али ће се сутра продужити објаснење чланова на које је г. Леко доцније дао примтбе.

Сад имам да вам саопштим да сам добио један акт од надзорне пол. власти којим се вели да нема хлеба и грађани од три кључка жале се, па шта општину је ли она што по томе предузмала.

Раденко Драгојевић. Ја би прво желео, да управна надзорна власт прво стане на пут нечистоћи фурунџиј.

Соломон Азријел. Тошто је г. Раденко споменуо не спада у о питње.

Ја знам да је цен шеници $18\frac{1}{2}$ дин. Сад има 3 дин за млвење, 2 за ношење има 30% , трица остајему од 100 70, кад му се дода процент јда у 25 на сто, онда он има 95 кила; то кошта 25 динара. За то сам да се ценавоси на 25 паре динарских.

Председник (шпрочитану ценовника) Усваја ли одбор даљу буде цена 25 динарских и да се чуна од уторника (Усваја).

Састањак је звучен а трајао је до 1 са. по подне.

ИЗВЕШЋЕ

Од „Дифтерије“ разболело се од 8 до 13. Децембра све 6 особа а умрла јо само 1

	РАЗВОЛЕНО СК	У КВАРТУ	Л И П А	ПРИМЕДВА
1	Дете Шатнера	9. Децембра	Теразијски	космајска умрло 11/12
2	Дете Влад. Бојовића	10. Децембра	Палилулски	Марв. трг 5
3	Дете Влад. Бојовића	10. Децембра	Палилулски	Марв. трг. 5
4	Кћи Штрбића	10. Децембра	Варошки	Вел. пијаца
5	Жена Ј. Рајчића	10. Децембра	Савамалски	Лом. ул. 4
6	Дете М. Пётковића.	11. Децембра	Врачарски	Мостар. ул 6

12-ог Децембра није пријављен ни је случај.

12. Децембра 1891 у 4 сата по подне.

Др. М. Хаџи-Лазић

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Општина Београдска издаваће путем јавне лицитације следећа непокретна добра, на-
бавке и разна права, и то:

16. Децембра.

Плац у железничкој улици до Балуг-
дића, закупни рок даје се за три године
кауција се положе у 30 динара.

Све ове лицитације држаће се у рачу-
новодству суда општине вароши Београда
у означене дане од 8—12 сати пре, и од
2—5 сати по подне, у које се време и
закључују.

Услови ових лицитација могу се видети
у рачуноводству пре, а и на дан лицитације.

Из рачуводства суда општ. вар. Београда
24. Августа 1891. год. СБр. 12903.

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

a) За свирање муз. оркестара по кафанама, балтама и т. д. од концерта до	5 д
b) За свирање са пењем вештака од 1 концерта	5
b) За свирање аженске (оркестр) Дамен-Капеле	20,

II.

a) За 1 игранку у лод. I-ог реда	15 д
b) За 1 игранку у лод. II-ог реда	10 ,
b) За 1 игранку у лод. III-ег реда	

III.

a) За панораму на дав	5—10 д.
b) За разне представе и казивање вештина, левно	10—50 „
b) За менажерије и музме	5—15 „
g) Циркус од представе	10—20 ,
d) За забаве „Тинг-Таң“ т. ј. (певање, свирање и представљање) олечера	50— ,

IV.

За друге врсте забава којовде нису предвиђене ре-
шаваће општински Суд засебно

V.

За воду на савеј пумпи.	
a) Буре од 3 акова	00·5 дин.
b) Буре од 6 акова	00·10 „
b) Буре од 9 акова	00·15 „

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО

a) За чишћење димњака (цилинде без раз- б) За неузидан шпархер	0·20 ,
b) За узидан	0·40 ,
g) За велики узидан шпархер у љоници	0·50 ,
a) За чишћење димњака од два сл.	0·20 ,
b) За чишћење простог димњака	0·10 ,

e) За чишћење чункова до 2 и по метра уједно са пећима	0·10 ,
ж) за чишћење чункова од 2 и по метра па уједно са више пећима	0·20 ,
з) За издаје димњака (цилиндера) без раз- лике на спратове	0·75 ,

II. ИЗВОЖЕЊЕ ТУВРЕТА:

a) За собу и кујну или мањи дућан са собом	0·20
б) 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом	0·60 ,

в) 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале	1·00 ,
--	--------

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА:

a) Од кубног метра	12·00 д,
б) Од акова	0·60 д

IV. ПОСТАГИНА:

a) Марка за пашче за годину дана	3·00-
б) Обнављање изгубљене марке стаје 1. динар.	

V. ГРОБАРИНА:

а) Гроб за децу	1 дин.
б) Гроб за одрасле	12 „
в) Мала гробница	555·2 п. д.
г) Велика гробница III реда	998·39 п. ,
д) Велика гробница II реда	1099·32 п. ,
е) Велика гробница I реда	1684·57 п. ,

VI. МРТВАЧКА КОЛА

а) Мртвачка кола стара са 2 коња	12·90 д.
б) Мртвачка кола са апфелима са два коња	4·90 д.
в) Мртвачка кола нова са 2 коња	36·90 ,
г) Мртвачка кола нова са 4 коња	72·90 ,

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

од 7 до 12 Децембра.

ТЕЖИНА КИЛОГР.	Ч Е Г А	100 к. просечна цена дин.	
		100 к. цена дин.	п
1.0251	Брашна пшенична	25 —	
250	Брашна кукурузна	14·—	
566912	Пшенице	20·—	
35158	Кукуруза	11·60	
82,230	Ражи	19 —	
73154	Јечма нова	11·90	
5007	Овса	11·80	
2262	Пасуља	23—	
84,66	Кромпира нова	10·	
245	Арнадика	25.—	
37 63	Црна лука	14—	
139 407	Шљива сувих	29.—	
8322	Круш и раз. воћа	24—	
2732	Јабука	—·—	
45	Ораја	40—	
10.000	Грожђа	45—	
617	Воће разно	—·—	
354	Сочива	—·—	
38330	Сира	90·—	
1550	Кајмака	140·—	
456	Сена	5·50	
393	Сламе	2·50	
30.612	Маст	130·—	
15871	Рибе фришке	140·—	
204	Свиња дебелих	76 —	
1074	Свиња меса	240·—	
51875	Меса говеђа сиров.	—·—	
613	Длаке говеђе	—·—	
160	Црева урађена	—·—	
2590	Костију	—·—	
202	Кудеље	—·—	
60.00 0	Коже раз.	—·—	
21438 6	Цемента	—·—	
	Катрана	20·—	
	Креча	3·40	
	Тумура дрвена	7·50	
	Угљена камена	—·—	
	Камено разно	—·—	
	Дрвенарије разне	—·—	
	Вина црна	40·—	
	Ракије комове меке	—·—	
	» шљивове меке	—·06	

ИЗВЕШТАЈ

О ЦЕНАМА

разног поврћа и осталих производа на великој
ијацији од 6 до 12 Децембра 1891. год.

ТЕЖИНА КИЛОГР.	НАИМЕНОВАЊЕ	100 к. просечна цена дин.	
		100 к. цена дин.	п
100	Кајмак ужички	150 —	
100	Србски сир	100 —	
100	главице купуса	100 —	
100	Кисели купус у главиц.	20 —	
100	Купус рибанац	20 —	
100	Кромпира	10 —	
100	Црна л		